

ÚJ VILÁGOT ÉPITÜNK

Írta: Talpai János

A nevem Talpai János. Régi munkás családból származom. Telecskán születtem 1898-ban. Ott is nevelkedtem és laktam 1938-ig Ősmerem a HID-at, az akkori években folytatott harcait. Ősmerem a HID-ban leköszölt írásokat, Közvetlen munkatársam Telecskán Szabó Mihály munkás volt, akit a magyar fasiszta megszállók 1941 nyarán elfogtak és nyolc évi börtönre ítélték. Egy társát négy évre, kettőt két évre. Szabó elvtársunk két társával ma sincs meg. Valószínűleg elnyelte őket valamelyik voronyezsi tömegsír, ahova a magyar megszállók kénysermunkára vitték.

Most itt élek Mali-Igyoson. 1938 óta itt folytatom a munkát elvtársaimmal karöltve.

Ezek a hangzatos szavak úgy tűnnek föl sokak előtt, a munkások, dolgozó parasztok és szellemi munkások között, mintha olyan idegen, szokatlan, lehetetlen csoda volna. Pedig nem olyan túl nagy kérdés ez az új világ, amelybe az újonnan született Jugoszlávia, a népek testvériségének hazája tartozik. És ezt kell nekünk felépítenünk. És ez nem kérdés, hanem kötelesség. Kötelessége mindenkinek, aki testileg, vagy szellemileg dolgozik és aki itt akar élni.

Nézzük csak miben is kell, hogy ez megnyílvánuljon és eredményeket hozzon. Először, mint az szabad néphez illik, szabad országban, szabad szemmel, nyílt és helyes gondolatokkal kell járnia minden magyarnak, hogy meglássuk azon munkákat, melyeket el kell végeznünk. Ezen munkák azok, amiket naponta elvégzünk. Ezek az apró munkák jelentősége annyi, mint a biztos alapon nyugvó épület falait rakni. És addig rakjuk, míg kész nincs az épület. Így dolgozunk célszerűen.

1.

Nézzük csak meg a szakszervezetek munkáját a szervezés terén. A munkás-ság zömének még idegen a szabadság. Homályosan látják csak az utat. Nem ősmérik a szervezethez rejlő erőt. Nem látják, hogy Titó Jugoszláviája a dolgozók országa és megtestesítője mindannak, ami a dolgozók jobb létét, családjaik boldogságát jelenti. Ennek a helytelen álláspontnak gyökerei nemcsak a fasiszta megszállás idejéből erednek, hanem az évszázados elnyomás-talajába nyúlnak vissza. Pedig a szabadság a dolgozó emberiség legnagyobb és legrehezebben kiharcolt vívmánya, amelyet minden dolgozó embernek értékelnie kell. Ezért kell erősítenünk a szakszervezeteket, hogy olyanok legyenek, mint a szikla és megállhassák helyüket országunk felépítésének nehéz munkájában. A vezetőségbe széles látókörű, politikailag képzett embereket kell, előre kidolgozott terv szerint beválasztanunk. Fölvilágosító előadásokat kell tartanunk. Meg kell ismertetnünk a főlsszabadító harcok vívmányait, amelyek a dolgozó emberiség életszínvonalának felemelésében fognak megnyílvánulni. Rá kell világítanunk arra, hogy szervezkedési és szólásszabadság van és egyenjogúság. Ezzel élni is kell tudnunk. Hogy ezt elérjük, látogatnunk kell a szakszervezeteket. Vita estéket kell rendeznünk. Olvasóköröket kell szerveznünk, falvak és városok különböző pontjain. Így ha tanulunk, rájövünk arra, hogy mit jelent a szabadság. Ez nemcsak kötelességet, hanem felelősséget is jelent. Először a néppel, azután önmagunkkal szemben. Így felismerjük azt, hogy saját szervezetségünk és munkánk által felemelhetjük népünk és hazánk életszínvonalát. Saját kezdeményezéssel rohammunkát kell végeznünk, mert ma ez az út a többtermeléshez, a jóléthez. A szakszervezetek kiépítése ezzel párhuzamosan biztosítja a többtermelés fokozását. Így a mezőgazdaságban, mint az iparban fokozott erővel, megfeszített szellemi munkával kell dolgoznunk, hogy eredményeket mutathassunk fel. Ne várjuk, hogy majd elintézi más, majd elvégzi más azt a munkát, amelyet családunk, népünk, hazánk érdekében nekünk kell megcsinálnunk. Mert

akkor a mi életszínvonalunk nem emelkedik soha. Hiába panaszkodunk, hogy nincs ruha, vagy cukor. De ha minden erőnket és tudásunkat a munkába adjuk, akkor haladunk az újjáépítés terén szabadságunkért és jólétünkért.

2.

Az újjáépítéssel kapcsolatban hozzá kívánok szólni a most megalakulófélben levő termelőszövetkezetekhez. Ezen szövetkezetek megszervezése időszzerűvé vált és őket a legszelecsbb termelő rétegek bevonásával kell megszerveznünk. Az ilyen szövetkezetek kiépítése megkönnyíti a termelés menetét és az árúcsereforgalmat. Ennek következtében megkönnyül a szövetkezetbe tömörült földművesek munkája a termelésben. Gépesíténnk kell a mezőgazdaságot. A szövetkezet mindenfajta gépet be tud szerezni és ennek folytán könnyebben fokozzuk a termelést. Az idény-munkákat rövidebb idő alatt befejezhetjük és így időt nyerünk. Ezt az időt felhasználjuk arra, hogy a parasztság, az évszázadok óta állati sorsba döntött parasztság önművelődését elősegítse. Hogy újságot és könyveket olvashasson. És így megismerkedik az új világ, az új élet menetével, kultúrájával, szellemi és gazdasági életével. És így önmagát is megismeri.

A termelőszövetkezetek segítségével és azok tervszerű munkálkodásával megkönnyül az árúcsereforgalom kiépítése és lebonyolítása. Ezzel is hozzájárulunk ahhoz, hogy saját életszínvonalunk emelésével egyúttal segítjük az új Jugoszláviát, amely a mi hazánk. És hozzájárulunk annak felépítéséhez. Mirdazok a földművesek, akik figyelemmel kísérik a világ eseményeit, bátran hozzá segíthetnek ezen fontos termelőszövetkezetek kiépítéséhez. Ezen fontos intézmény terjesztése jelen-tősen hozzájárul a letűnt világ korhadt és kivénhedt gazdasági rendszerének az éltakarításához. A mult a parasztságot vas korlátok közé szorította. Ezt a keserű multat egy pillanatra sem szabad felednünk. Szabad hazánkban, amely százezrek véréből született meg, új élet sarjad. Új élet számunkra is, a föld rabjai számára.

Ennek tudatában a dolgozók világának új szellemétől áthatva kell elkezdennünk a munkát szabad hazánk szabad népeinek testvéri szeretetétől támogatva önmagunk, családunk, népünk és hazánk boldogabb jövőjének építésén és istápolásán

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

GALAMB JÁNOS:

PROLETÁROK DALA

**Voltunk az élet keserősége —
Miénk volt minden szenvedés és jaj...
A könny és verejték golgotáját
Jártuk vértköpő, hörgő tüdőbajjal.**

**Betegen, fáradtan vonszoltuk testünk,
Kakasszóra sötét utcákon át,
Ökölheszorult kézzel — és némán,
Gyűlölködve lestük a virradást...**

**Fekete sorunk ezreket számlált,
Kik esőbe, szélbe, hóba jártuk
— Fényes paloták szolgálai gyanánt —
A megdagadt külvárosi kátyút.**

**És mégis hittük: itt majl az óra:
A zsarnok bilincs lehull a porba
S a vörös nap éltető sugara
A sötétséget odvába fojtja...**

**Mi álltuk s álljuk ma is a harcot
S diadalra visszük a lét igazát:
Rohammunkával teremtjük meg a
Munkások, parasztek közös államát!**